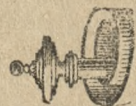

OPIEKUN KATOLICKI

N° 21.

dawniej „Gazeta Górnośląska.“

Rok XIV.

Bytom (Beuthen O/S.) dn. 16 marca 1887.

„Opiekun Katolicki“ wychodzi co środę i sobotę. Przedpłata kwartalna wynosi na pocztach jak i dla miejscowych 1 markę; w Austrii z przesyłką 75 cent.; w Ameryce 1/2 dolara. Listy nadsyłać należy franko pod adresem: Redakcyja lub Ekspedycyja „Opiekuna Katolickiego“ w Bytomiu (Beuthen O/S.) Dyngesstrasse 27. Za ogłoszenia płaci się od wiersza petytowego lub zajętego miejsca 20 fen.

Ogłoszenia przyjmuje Ekspedycyja w miejscu, jako też i w Wrocławiu Rudolf Mosse oraz Haasenstein & Vogler w Berlinie i Hamburgu. — W Warszawie Rajchman i Frenkler, ulica Senatorska Nr. 18. — W Frankfurcie n. M. Daube & Co. — W Paryżu i na całą Francyzę A. Sławiński Paris, Rue Véreléy Nr. 3. Rękopisma nadesłane Redakcyi nie zwracają się, lecz bywają niszczone.

Czas już zapisywać sobie na pocztach i w agenturach naszych

„Opiekuna Katolickiego“ który na kwartał kosztuje tylko 1 markę.

Dla większej wygody załączamy kartkę, na której prosimy podpisać: imię, nazwisko i miejscowość, za wyrazem Herr.

Te kartkę odciąć i podać do pokwitowania pocztowemu.

Septenat przyjęty.

Windthorst nie odezwał się wcale, Franckenstein oświadczył, że Centrum nie mając widoków zwycięstwa, będzie milczało; Bamberger od wolnomyślnych przemówił krótko za trzechleciem, Reichensperger udowodnił, że Centrum rozpadło się na dwie i że jego część będzie głosowała za rządem, Richter nadrobił miną, że go większość nie straszy.

Książę Bismarck był na posiedzeniu i czekał pewnie tylko na sposobność odezwania się; był w dobrym humorze.

Wniosek Bambergera, żeby dać tylko na trzy lata, odrzucony; było za nim 23, przeciw niemu 222.88 wstrzymało się od głosu. Za Bambergerem byli wolnomyślni i Welfowie, Centrum nie głosowało, socjaliści głosowali przeciw niemu.

Wniosek rządowy przeszedł 223ma głosami, przeciw 48; nie głosowało 83.

Uchwalono więc 468 tysięcy 409 żołnierza bez jednorocznych i bez oficerów, jako stan pokoju na lat siedem.

Poczciwy młynarz,

czyli

kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada.

OBRAZEK LUDOWY W 3 AKTACH.

NAPISAŁ
PIOTR KOŁODZIEJ
z Siemianowic.

(Ciąg dalszy).

Malinowski.

Proszę nie bądź pan natrętnym, raz powiedziałem że nie sprzedam.

Szwindelmann.

Niech raz stracę, jednak bidnemu dopomogę; dam dziewięć tysięcy, za sześć, zgoda?

Malinowski (estro)

Wynęś się pan z mojego pomieszkania, w przeciwnym razie zawołam na pomoc Nerona.

Szwindelmann (przestraszony)

Daj pan pokój z Noronem, już idę (wychodzi, wraca się.) Proszę sobie pomyśleć dziewięć za sześć tysięcy, (wychodzi, wraca się) trzy tysięcy zarcbku.

Z partii Centrum głosowali za rządem: hr. Preysing, Reichensperger, hr. A. Lehmann, baron Boul. Berenberg, Diendorfer.

Przeciw rządowi głosowali: wolnomyślni, socjaliści, Alkaci (9-ciu) Welfowie, Duńczyk i 2-ch z Centrum.

Polaków zaś wcale na sali nie było.

Nowe klęski trzęsienia ziemi

dały się uczuć w piątek 11-go bm., a mianowicie o godz. 2giej, mianowicie 50 w Niceji, i to znow w tym samym kierunku z północnego wschodu na południowy zachód.

Depesze nadchodzące z Rzymu i z Paryża wyliczają cały szereg miast tem trzęsieniem dotkniętych. Oprócz Niceji wymieniają Cannes, Vintimilla, Diana Marina. W prowincyi Porto Maurizio trzęsienie zaszło krótko po godz. 3ciej; to samo w Mentone. Podróżni i miejscowi opuszczają domy i uciekają do baraków.

Zakazano wywozu koni w dniu 25 Stycznia, a cały świat mówił, że to dla tego, aby Francuzi koni nie wykupili.

Teraz z urzędowych wykazów widać, jak to co gazety pisały, było mylnie i z prawdą niezgodnie.

W Styczniu r. 1886 wyprowadzono z Niemiec koni 1,133, a tego roku 1,338, tj. o 205 więcej. Natomiast wprowadzono do Prus koni w Styczniu z zagranicy w roku 1886tym 5,133, tj. o 566 więcej jak w r. zeszłym. Do Francyi wyszło w Styczniu rb., w którym ich wprowadzono bezbę 4567 koni 111 tylko, a przybyło ztamtąd 509!

Józefa (z złością).

Wychodź pan, bo użyję środka, który panu nie będzie miłym.

Szwindelmann (wychodzi, i wraca się.)

Dla bidnego mojego serce miękkie jak wosk; czy pan chcesz okrągliście dziesięć tysięcy?

Malinowski (namyśla się, po chwili.)

Tak! ale pod tym warunkiem, że pieniądze muszą być zaraz wyliczone.

Szwindelmann (z radością)

Zaraz, na tym miejscu (pokazuje na stół) wyliczę.

Malinowski (do Józefy.)

Joziu! zawołaj adwokata, zaraz przepisemy hypotykę.

Józefa (błagalnie.)

Kochany bracie! bój się Boga, nie puszczaj poczciwego młynarza w cudze ręce, a może i na zebbranę.

Malinowski (błagalnie.)

Bądź tak dobra, usłuchaj mojej rady, zawołaj adwokata.

Józefa.

Nigdy nie uczynię kroku, przez którybym uczyniła krzywdę bliźniemu.

Malinowski.

Joziu pamiętaj cztery tysiące otrzymamy więcej.

Odpowiedź

na zarzuty przeciwko Religii św.

„Bóg nie potrzebuje molch modlitw. On i bez nich wie czego potrzebuję.“

Odpowiedź: I owszem: Bóg wie, czego potrzebujesz, albowiem jest wszystko wiedzący; myliłbyś się przecież grubo, gdybyś z tego chciał wnioskować, że się dla tego modlić nie potrzebujesz. Bóg twoich modlitw nie potrzebuje; ani modlitwa twoja, ani cześć Mu oddawana nie zmienia w niczem a niczem niezmienną, nieskończoną szczęśliwość Jego. Ale on wymaga od ciebie czci, hołdu, dziękczynienia, modlitwy, próśby; a iżeś ty jest stworzeniem, dzieckiem, Jego, jesteś Mu to wszystko winien. Od Niego myśli twoje pochodzą, On więc ma do nich prawo; a ponieważ żąda i chce, abys je ku Niemu kierował, jesteś to czynić zobowiązany. I serce twoje masz od Niego; i dla tego On do twej miłości ma prawo, i żąda, iżbyś Mu dobrowolnie i w miłości serce twoje ofiarował.

Bóg zna wszystkie twoje potrzeby, i bez wątpienia zna je lepiej, niż ty sam; ty też nie na to masz mu je przedkładać, iżby On je poznał, ale na to, iżbyś nigdy nie spuścił z oka twej niemocy, twej potrzeby, iżbyś ciągle pamiętał o tem, że od Niego jesteś zależny.

Modlitwa jest ustanowiona nie ze względu na Boga, ale ze względu na ciebie. Bóg żąda, abys go prosił, abys się modlił, raz dla tego, że jest rzeczą słuszną i sprawiedliwą, iżbyś czcił i wielbił Stwórcę i Pana swojego, iżbyś bezustannie o Nim pamiętał, jak On zawsze o tobie pamięta, iżbyś Go jako Najwyższe Dobro i największego dobroczyńcę, kochał; potem i dla tego, że modlitwa dla ciebie samego jest dobra, skuteczna, a nawet potrzebna. Cóżże jest wznioślejszego, słodsze, prostsze i łatwiejsze od modlitwy!

Józefa.

A choćby sto tysięcy nie pójdę. Co uczynił Judasz który sprzedał mistrza swego, z zgryzoty obwiesił się.

Szwindelmann.

Przepraszam, gdzie tu najbliżej mieszka adwokat?

Malinowski.

Tylko jedne schody do góry, na prawo ma swoje biuro.

Szwindelmann.

To się sam pofatyguję, i poproszę żeby tu przybył. (Odchodzi.)

SCENA 6.

(Józefa, Malinowski)

Józefa (błagalnie.)

Kochany bracie! odpędź od siebie tę myśl czartowską. Nie puszczaj poczciwych ludzi, w ręce oszusta.

Malinowski.

Siostrze! niechcę szkodzić młynarzowi, tylko mu chcę dopomóc.

Józefa (na stronie.)

Piękna pomoc! (głośno) bracie! wspomnij sobie prośbę żony młynarza. Prośbę starego Antoniego, i twoją obietnicę. Nam nie potrzeba pragnąć majątków, bo to co posiadamy, do

Modlitwa jest najszlachetniejszym zatrudnieniem człowieka na tym świecie; modlitwa wynosi i uszlachetnia wszystkie nasze inne sprawy, i czyni je godnymi istoty rozumem obdarzonej.

Modlitwa jest sercem ludzkim, które je sam i wyłącznie zaspokoić jest w stanie.

Dziecko mówi tu do Ojca swojego; przyjaciel w zaufaniu zwierza się przyjacielowi swemu. Grzesznik, co dostąpił odpuszczenia grzechów, składa Zbawcy swojemu najczulsze dzięki w modlitwie; grzesznik słaby, ułomny, błaga Boga swojego o miłosierdzie, Boga, który powiedział: „Kto do mnie przyjdzie, tego ja nie odrzucę.“

Modlitwa jest pociechą we wszystkich utrapieniach naszych, skarbem najgłębszego szczęścia naszego, którego nam nic wydrzeć nie może; ponieważ modlitwa jest w nas, ponieważ modlitwą my sami jesteśmy, gdy na Boga pomnimy, gdy Boga kochamy.

Z modlitwą ma się rzecz, jak z miłością Boga; modlitwa jest czemś tak pełnym słodyczy, że Bóg zobowiązując nas do niej nic nam innego nie rozkazuje, jak: Bądźcie szczęśliwi! Zbawiciel nasz Jezus Chrystus, który przyszedł na świat, aby nas uszczęśliwić, przez odkupienie i zbawienie nasze, nic nam tak usilnie nie przykazał, jak modlitwę. „Módlcie się,“ mawiał on, „a nie ustawajcie.“ (Łuk. 18, 1.), czyli innymi słowy: wzywajcie dusze wasze we wszystkim i przede wszystkim o Bogu pamiętać, i Boga kochać.

Modlitwa jest podstawą życia chrześcijańskiego: módl się przeto, i wprawdzie sercem, nie ustami, módl się z głębi twojej duszy. Pamiętaj o tem starannie od rana aż do wieczora, mianowicie zaś rano i na wieczór, składać Bogu cześć i dzięki, jakie Mu się od Ciebie, jako dziecka Jego, należą. Św. Wicenty a Paulo rzekł dnia jednego: „Od człowieka, który punktualnie rano i wieczorem nie odmawia pacierza (modlitwy), nie można się nic dobrego spodziewać.“

Modl się w utrapieniach, w niebezpieczeństwach, w pokusach; zgrzeszywszy módl się o odpuszczenie ci grzechów; módl się w najważniejszych chwilach życia twojego, przy wszystkich dziennych sprawach twoich. Czemukolwiek modlitwa towarzyszy, to jest rzeczą ważną w oczach Boga, to nie ginie dla wieczności.

Jeśli się pilnie będziesz modlił, pozostaniesz czystym i dobrym, i pokój w sercu twoim mieszkać będzie, a wśród najprzykrzejszych życia kolei cieszyć się będziesz tą wewnętrzną szczęśliwością, która gorycze cierpienia osiada. Kiedy zaś czas doświadczeń przeminie, zbierzesz owoce wierności twojej. I rzecze ci Pan: „Dobrzeć sługo dobry i wierny: gdyż był wiernym nad małym, nad wielkim cię postanowię: wnijdź do wesela Pana twego!“ (Mat., 25. 23.).

Do naszych gospodyń!

Dopiero grube ściany żołądka, tracę się wzajemnie, roznoszą karmę, do czego pomaga piasek i różne kamyczki. Dalej widzimy, że kury chciwie wapno także pożerają. I to ma swój powód.

śmierci nie przeżyjemy. Nie mogę pojąć, że ty który byłeś dla wszystkich dobrodusznym, dla biednych miłosiernym, dziś! chcesz się pozbyć tej nagrody; którą Zbawiciel obiecał tym którzy bliźnich miłują, i w różnych przypadkach wspierają.

M a l i n o w s k i (dobrodusznie.)

Józiu! bądź cierpliwy, i oczekuj spokojnie końca, zaręczam, że młynarzowi włos z głowy nie spadnie.

J ó z e f a (na stronie.)

Musiałabym być krótko widzącą, (głośno.) Braciszku! proszę cię na miłość braterską, odstąp od zumiaru który powzięłaś.

M a l i n o w s k i.

Daj pokój, nie mów nic, już nadchodzą.

J ó z e f a.

Milczeć jest cnotą, ale milczeć jest i grzechem. W tej rzeczy, którą zamysłasz uczynić, milczeć byłoby grzechem. Jeżeli się obawiasz o pieniądze u młynarza, daj hypotykę przepisać na mnie, pójdę do banku i przyniosę ci z mojej własności.

Kość kur składają się w głównej części z wapna. Jeżeli zatem chcemy, aby kura się rozrosła, powinniśmy do karmy i wapna dodawać, tem bardziej, że i skorupa jaj z wapna się składa; wapno służy także do trawienia i regularnego utrzymania zdrowia.

Jeżeli więc kury trzymane w zamknięciu wapna nie dostaną, będą chore, jaj albo nie niosą, albo tylko mało i to najczęściej bez skorupy.

Wapno najlepiej dawać z drobnym piaskiem, bo to wszystko działa korzystnie na rozwój kości, nadaje twardości skorupie jaj, przyczynia się do trawienia i utrzymania życia. Zamiast wapna odpowiednim jest także dawać kurom tłuczone kości, lub mączkę kościaną, zmieszaną z inną karmą.

Oprócz wapna, piasku, kości, dajmy kurom także tłuczone z jaj skorupy, ale tylko tłuczone, albowiem rzucając im całe, uczymy je pożerać jaja, co u tych ptaków jest wadą, wielką szkodę hodowcy przynoszącą.

Przypatrując się dalej kurom, widzimy, że one wolno biegając, chciwie pożerają różne robaki, owady, ślimaki, a nawet i myszami nie pogardzają. Z tego się pokazuje, że one chcą i muszą mieć także i mięsne potrawy.

Jeżeli więc kury trzymane w zamknięciu, to obok ziarna, także mięsnej karmy dostarczyć im trzeba, albowiem jeżeli tej nie dostaną, skubią i zjadają pióra, a nawet wzajemnie się aż do krwi kaleczą, co je nietylko okropnie szpeci, ale i zdrowiu jest bardzo szkodliwym. Odpadki zatem z kuchni lub żezarni, mięso padłych zwierząt, byle tylko ugotowane, drobno posiekane i zmieszane z inną karmą, jest stosowną dla drobiu mięsną potrawą.

W końcu pamiętajmy, że kury potrzebują także zielonej karmy, t. j. trawy i ziół różnych. Brak tego pożywienia sprawia, że pióra ich nie mają ładnego połysku, są strzępiaste; kury przy tem chore, niosą jaja rzadko, małe, niesmaczne i bez pięknie ubarwionego żółtka.

Zatem, jeżeli na powyższe okoliczności uwagę naszą zwrócimy i drobny rasowy należycie karmić i pielęgnować będziemy, wtedy kury rasy zagranicznej o wiele więcej korzyści nam przyniosą, niż kury zwykłe, które także w podobny sposób żywione, dobrze nam się odwdzięczą będą.

Pielęgnujmy ogrodnictwo.

„Wybór drzew owocowych odpowiednich do sadzenia.“

Zanim przystąpimy Szan. Gospodarze, do sadzenia drzew, wiedzieć nam potrzeba, w jakim stanie drzewa być powinny, czy to w mniejszych sadkach, czy tylko chodzi o to, żeby dosadzać do już rosnących; winniśmy się zastosować zawsze do niżej wspomnianych prawideł, aby praca nasza daremna nie była, jak dotąd. Najpierw czy to przy wykopywaniu swych własnych drzewek, (spostrzegamy bowiem, że gospodarz niejedyn ma już ze swej własnej hodowli drzewko), czy też przy kupowaniu z cudzych szkółek, prze-

SCENA 7.

(Ci sami, Szwindelmann, Pisarski z papierami pod pachą, Szwindelmann puka.)

M a l i n o w s k i.

Proszę!

A d w o k a t.

Dzień dobry!

M a l i n o w s k i.

Dzień dobry! proszę zająć miejsce (podawa krzesła, siadają na drugiej stronie, Józefa zajęta pracą.)

S z w i n d e l m a n n.

Proszę pana adwokata; wielmożny pan Malinowski odstępuje dla mnie list hypoteczny, który jest zabezpieczony na młynie w Dołna. Który należy poczciwy człowiek Andrzej Stachoń!

A d w o k a t (do Malinowskiego.)

Czy pan masz ów list hypoteczny w domu?

M a l i n o w s k i.

Mam! (idzie do szafy, wyjmując list, i podawa adwokatowi.)

J ó z e f a (do siebie.)

Boże! ratuj biednych (zatyka oczy.)

(Ciąg dalszy nastąpi.)

dewszystkiem drzewka powinny być kształtne, zdrowe i opatrzone zdrowymi i licznymi oczkami lub też mocnymi gałęziami. Słabe bowiem i utomne nie naprawią się nawet w najlepszej ziemi.

Głównie należy nam zwrócić uwagę na wykopywanie drzewek, aby ile możności starać się nie obrywać korzeni, nie ciągnąć nad siły, jak się to zdarza, gdyż przez to gwałtowne wyciąganie obrywamy korzonki i osłabiamy drzewko.

Ne dość na tem, drzewo, które ma pokaleczone korzenie, czy to przez nieostróżne wydobywanie z ziemi, czy też z jakiejby innej przyczyny dostanie potem gangrenę czyli zapalenia, a to jest choroba bardzo niebezpieczna i niszcząca drzewa.

Dalej, drzewka nie powinny długo leżeć na otwartem powietrzu; jeżeli zaraz nie sadzimy po wydobyciu ich ze ziemi, to przysypać korzonki ziemią, aby nie wysychały, gdyż wyschnięcie korzeni bardzo szkodzi drzewu.

Teraz zwracam się do tych, co nie posiadają swych własnych szczepów, a chcą sadzić i zmuszeni są je kupować; niech przedewszystkiem uważają na wyżej wspomniane prawidła, to jest, żeby szczep był zdrowy, nie zbyt krzywy, i silne posiadał oczka, nie był wysuszony i pokaleczony w korzeniach, aby praca i koszta nie były daremne. Do tego czasu niejedyn zawiódł się w kupnie i w ten czas traci zupełnie chęć do dalszego sadzenia kupnych drzewek.

Chcąc mieć korzyść z pracy, powinniśmy się starać o drzewka wprost z ogrodu, wtenczas pewniejsi jesteśmy swego kupna, niż kiedy kupujemy na targach w mieście, choćby za nieco tańszą cenę. Lepiej dać kilka fenygów więcej a być pewniejszym.

Wielkp.

A. Kowalski“.

Przegląd polityczny.

NIEMCY.

Berlin. Na 90 rocznicę urodzin cesarza Wilhelma przybędą: król saski i jego brat Jerzy, jako też król rumuński z małżonką.

— Rządy niemieckie zajmują się obecnie zbieraniem materiału do projektu, mającego zapobiedz sprzedawaniu tak zwanych tajnych środków lekarskich.

— Przeciwno socyalistom ostrzejsze jakieś wydane być ma prawo, na mocy którego rządowi Rzeszy wolno będzie wypędzać ich z obrębu już nietylko z tych miejscowości, gdzie ogłoszony jest stan oblężenia, ale nawet z granic całego cesarstwa niemieckiego.

— Socjaliści niemieccy stracili 14-stu posłów, bo mając 25, mają teraz tylko 11, ale liczba ich głosów z 550 tysięcy urosła do 775. Powodem ich upadku jest przybytek głosów innym partjom, które o zwycięstwo ze sobą walczyły i to, że przy ściślejszych wyborach prawie nikt socyalistów nie wspierał. Socjaliści też wyraźnie ogłosili, że nie tyle im zależy na liczbie krzesel, ile na liczbie głosów.

Wrocław. Docent prywatny dr. Jerzy Hüfner w Monasterze został mianowany zwyczajnym

Bluznierca ukarany.

Za czasów rewolucji francuskiej, pewien kapłan niezmordowanie pracował w szpitalu, przy ciężko poranionych. Zbliżywszy się pewnego razu do żołnierza, który mimo straszliwych ran spokojnie się zachowywał, tak więc doń przemówił: „Przyjacielu! słyszałem że wiele cierpisz!“ „Racz Ojcie duchowny podnieść kiedrę moją.“ Uczyniwszy to kapłan, dostrzegł ze zgrozą, że ów nie-szczęśliwy był bez rąk. „Ubolewasz nademną Ojcie, że nie mam rąk, to bagatelka! racz odkryć nogi.“ Gdy i nog nie było, kapłan rozplakawszy się nad niedolą biedaka, zawołał: „O jakże mi przykro, jak bolesno! widzieć cię w takim nie-szczęściu.“ „Nie lituj się nademną, czcigodny ojcie, mówił chory; jestto zasłużona kara za moją zbrodnię, jakiej się na krzyżu dopuściłem. Idąc z towarzyszami do służby wojskowej, spotkaliśmy przy drodze krzyż, z wyobrażeniem cierpiącego Chrystusa. Gdy inni przestali na szyderstwie, ja wlażłem na drzewo i oblażłem figurze ręce i nogi. Zaledwiesmy stanęli na wskazanem miejscu, zacięta wszczęła się bitwa, w której straciłem obie ręce i nogi. Cierpię wiele, straszne znoszę dolegliwości; z tem wszystkiem dziękuję Bogu, że mnie za tę zbrodnię tu na tym świecie karze i spodziewam się, że mi w nieograniczonem miłosierdziu swoim po za grobem przebaczy!

profesorem historii tu przy uniwersytecie wrocławskim. Jest to katolik, mający zastąpić zmarłego profesora Jungmanna.

ZIEMIE POLSKIE.

Na budowę prawosławnych cerkwi w Królestwie Polskiem wyznaczono na rok 1887, według „Nowoje Wr.“, w budżecie ministerium spraw wewnętrznych 150,000 rubli. Suma powyższa oddana będzie do rozporządzenia generał-gubernatora warszawskiego.

Warszawa, 10 marca. Jeżeli wiarę dać można temu, co głosi wieść publiczna, generał-gubernator Hurko polecił osobnej komisji, złożonej z wyższych urzędników państwowych, wypracować projekt do takiego prawa, żeby wywalić z kraju wszystkich żydów, nawet tych, co posiadają dobra ziemskie.

Żydowsky ci właściciele ziemi, jeżeli ich posiadłość nie przechodzi tysiąca i dwustu morg na mocy tego prawa zniewoleni być mają do przymusowej sprzedaży swych gruntów.

Jak słyhać, niezwykły ten projekt do prawa przedłożony być ma samemu carowi do potwierdzenia z pominięciem najwyższej rady stanu, która właściwie najpierw własne powinna wypowiedzieć zdanie o każdym nowym projekcie do prawa.

FRANCYA.

Paryż. Z Belfortu smutna wiadomość, że w arsenale tamtejszym wskutek zapalenia się melinitu 8 artylerzystów padło na miejscu trupem, 8 ciężko okaleczono.

Jak obliczają nawet gazety niemieckie, Francuzi na pierwszy ogień wystawić mogą armią, liczącą milion i 300,000 chłopów z artylerią, mającą na swe potrzeby armat 3,300.

Podczas pokoju trzymają oni 700,000 żołnierzy, podzielonych na 19 korpusów, i wciągając w to jedną dywizję żołnierzy okrętowych i 6 dywizji konnicy.

Oprócz wymienionej siły, jaką może na pierwszy ogień Francya wyprowadzić w pole, jeżeli wojna się przeciągnie i okaże się potrzeba liczniejszego wojska, mogą oni powołać pod broń jeszcze znaczny zastęp rezerwistów, wynoszący okrągło milion i 100,000 chłopów.

ANGLIA.

Londyn. Marynarka wojskowa angielska liczy 62 i pół tysiąca ludzi. W tym roku powiększa się ona o 25 nowych statków, które wszystkie mają tę własność, że prędzej płyną od podobnych statków w innych krajach.

WŁOCHY.

Włochy. W dniu 2 b. m. (w wilią 9. rocznicy koronacji Leona XIII) wręczyło kolegium kardynalskie Ojcu św. adres. Papież w odpowiedzi swej poświęcił zaszczytne wspomnienie zmarłemu kardynałowi Jakobinemu, a potem tak mówił: Przy objęciu pontyfikatu zastraszały Nas trudności, z jakimi miała do walczenia Stolica św., jako też jeszcze trudniejsze stanowisko Papieżstwa w Rzymie. Dzisiaj czujemy się pokrzepionymi na duchu, patrząc na nadludzką siłę żywotną Papieżstwa, które, choć jest mienawidzone, przesławiane i zwalczane, prowadzi dalej dzieło zdobyczy swych w dziedzinie misyi, gdyż jedyne zbawienie świata spoczywa w wielkim posłannictwie papieżstwa. Nie poprzestaniemy żądać niezawisłości i bezpieczeństwa Stolicy św. Usiłuje się w prawdzie przekreślać czyny i zamiary Papieżstwa, gdyby jednak przywrócić Mu została niepodległość, to Włochy, które Papieżstwu zawzięcują najpiękniejszą swą chwałę, odniosłyby pierwsze z tego pożytek.

Z powodu 9 rocznicy koronacji swojej, Ojciec św. Leon XIII. kazał przez palużnika swojego Sanmiatełlego między ubogich miasta Rzymu rozdzielić 10,000 lirow.

BULGARYA.

Bukareszt. Wedle doniesień z Ruszczuku, regencya na żądanie Moskali pozwoliła na to, żeby pułkownik Filow z kraju wyjechał. Dnia 9-go b. m. skazano znów kilku podoficerów na ciężkie więzienia po fortcach. Prostych żołnierzy, a zwłaszcza rekrutów, uwolniono od kary.

AMERYKA.

W Yersey City ustanowionym ma być nowy biskup katolicki, z pochodzenia Polak, dla uwzględnienia potrzeb ludności polskiej. Wiadomość tę podaje „Catholic World.“

Wiadomości miejscowe i potoczne.

Bytom. Tegoroczny kanton czyli stawka, urodzonych w roku 1867 i prędzej, odbędzie się na powiat bytomski w Bytomiu w strzelnicy od 7 godziny z rana w następujących dniach:

wtorek dn. 12-go kwietnia dla gmin: Bobrek, Nowe Hajduki, Dolne Hajduki, Górne Hajduki; w środę dn. 13 kwietnia dla gmin: Brzezina, Rokitnica, Świętochłowice;

w czwartek dn. 14 kwietnia dla gmin: Chropaczów, Wielka Dąbrówka i dla dominium Bobrek, Orzegów, Szombierki;

w piątek dn. 15 kwietnia dla gmin: Średnie Łagiewniki, Kamień Karf, Szombierki;

w sobotę dn. 16 kwietnia dla gmin: Brzozowice, Gurecko, Rozbark, Orzegów;

w poniedziałek dn. 18 kwietnia dla gminy: Lipin;

we wtorek dn. 19 kwietnia reszta gminy: Lipiny i gmina Miechowice;

w środę dn. 20 kwietnia dla gminy: Niemieckie Piekary;

w czwartek dnia 21, w piątek 22 i w sobotę 23 kwietnia: z Królewskiej Huty;

w poniedziałek dnia 25 kwietnia: reszta z Królewskiej Huty i gmina Czarnolas;

we wtorek dnia 26, w środę 27 i w czwartek dn. 28 kwiet. z Bytomia:

w piątek dn. 29 kwietnia nastąpi klasyfikacya landwery i rezerwistów I kl.

w sobotę dn. 30 kwietnia: losowanie 20 letnich młodzieńców. Rewizya inwalidów, którzy stawili wnioski o wsparcie, odbędzie się już w sobotę dn. 9 kwietnia.

Miejskie lasy bytomskie, przyniosły zysku czystego 19,300 m., a rok temu 21,700 m. Tutejsze miejskie elementarne szkoły, potrzebują obecnie rocznie dodatku 121,940 m.

Przy ciągnięciu loteryi na budowę tumu kolońskiego, padła główna wygrana 75 tysięcy m. na numer 315,561.

Górne Łagiewniki. Jak cała okolica, tak i nasza wioska nawiedzana jest przez podróżnych, którzy swój często lichy i nietrwaly towar starają się pozbywać na odpłatę. Niech więc lud nasz będzie ostry i kupuje, dobierając sobie w sklepie, za gotówkę.

Katowice, 7 marca. Tutejsi abiturycenci gimnazyalni: Gäbler, Marx, Grünfeld Mende, Löblinger, Meyerhold i Gotschling, zdali dziś egzamin dojrzałości. Z tych pierwszych 2-ch, zwolniono od ustnego egzaminu.

Michałowice. Nasza parafia obchodzić będzie w październiku tego roku 100 letnią rocznicę istnienia kościoła parafialnego. Już nad tem przemysłują, aby na pamiątkę tej uroczystości poczynić znaczne reperacye. Ze starych sprzętów kościelnych są jeszcze niektóre w użyciu, jako też i monstrancya z roku 1767.

Zabrze. Tutejszy lazaret knapszafkowy, jak już raz „Opiekun Katoicki“ nadmienil, nie może już pomieścić chorych, których nigdy tyle nie bywało. 2-go tego miesiąca przybyło ich aż 25, tak, że już nie cele, ale i korytarze zajęte.

Radzionków. Na tutejszy obwód wyszedł rozkaz, aby przez trzy miesiące psy były na łańcuchach, gdyż w sąsiednim Buchaczu pies dostał wścieklizny i musiał być zabity.

Połom (pow. Tost Gliwice). W tutejszej wsi od dwóch tygodni panuje choroba „Genieckstarre“ i już było 8 wypadków śmierci. — W Radomiu zaś umarły 2 dziewczęta. — W Blaszowicach młoda kobieta, licząca lat 20. — W Wisznicy leży 19 dzieci szkólnych, a w Długiej wsi umarł na tę samą chorobę parobek.

Laurahuta. W skutek ustawicznych mrozów, a następnie nieostróżności, że nie wyrąbywano przegręb dla ryb w tutejszym stawie hutniczym, wyrządzone zostały wielkie szkody, gdyż nie tylko małe, ale i wielkie podusiły się ryby, nie mając dostatecznej ilości powietrza.

W Kępnie (w W. Ks. Poznańskim) pobierany będzie podatek od piwa.

Kraków. Zmarł tu w dniu 5 bm. O. Józef Wiktor Holubowicz T. J. przeżywszy lat 52. Pochodził z rodziny litewskiej, do zakonu wstąpił r. 1854 W r. 1871 był kapłanem więźniów francuzkich w Lamsdorf na Ślązku, za co rząd francuzki przyozdobił go medalem. Od r. 1883 był redaktorem „Misi Katolickich“ i „Roczników Rozkrzewiania Wiary.“ Osobno wydał „Bulgaryę“, „Zambezi“, „Dzieje Chrześcijaństwa w Japonii“ i wiele innych.

W Dębicy pod Krakowem, aresztowano przed kilkoma dniami jadącego koleją żelazną podróżnego, który, jak się okazało, jest żandarmem rosyjskim i nazywa się Michał Krieger. Według znalezionej przy nim papierów i notatek, przybył ów żandarm do Galicyi w celu śledzenia spraw militarynych, za co obecnie odstawiono go do tutejszego sądu karnego.

Poznań. Jak „G. W.“ donosi, ma ks. oficyał dr. Likowski zostać biskupem - sufraganiem poznańskim. I tu niektórzy spodziewają się rychłego otworzenia seminarjum duchownego (trzyletniego).

W Gdańsku 4 wielkie statki żaglowe, przywiozły w zeszłym tygodniu z półwyspu Heli, pierwsze śledzie tegoroczne, które zaraz rozebrano na handel.

Berlin. Wkrótce rozpocznie się budowa nowego kościoła dla tutejszej parafii św. Sebastjana. Rada miejska już dała bezpłatnie miejsce do budowy.

Rozmaitości.

Księstwo Monacco, gdzie obecnie panującym jest Karól III, ma 10,108 mieszkańców. Siła zbrojna wynosi 120 żołnierzy i kilku oficerów. Sprawującą rządy i sprawy dyplomatyczne jest liczba nie mała. Prócz posła przy dworze papieżkim i wiedeńskim, który zmarł niedawno w podróży z Rzymu do Florencyi, ma ks. Karól III. pełnomocnego ministra w Paryżu, który załatwia także sprawy u dworu włoskiego, ministra prezydenta w Madrycie i Bukareszcie, jeneralnego konsula w Petersburgu i zwykłych konsulów w wielu znaczniejszych miastach europejskich.

Jeden z belgijskich przyrodników dowodzi na podstawie statystyki, że piorun ze wszystkich drzew najczęściej w dąb uderza, a po dębnie w topól, sosnę, brzozę buk i inne drzewa. W czasie burzy nie trzeba zatem szukać schronienia pod żadnym drzewem.

ŻARTY.

Feldfelbel do żołnierza: „Jak podałyś podanie najkródszej o urlop?“ Żołnierz: „Uprasza o łaskawe udzielenie mi urlopu na 3 dni do Kobyłopolu.“ — „A gdzie to leży?“ „Przy Poznaniu.“ Feldfelbel: „Następnym, a ty jakbyś podał?“ „Mam zamiar udać się do San Francisco, a dla tego proszę o urlop na 3 miesiące!“ „A gdzie leży San Francisco, także przy Poznaniu?“

Pewnej wieśniaczce zachorował mąż niebezpiecznie, posłała mu więc po doktora do pobliskiego miasta. D któr atoli był niemiec, więc gdy przybył i zrewidował chorego, polecił wieśniaczce przyrzadzić lekarstwo dla niego następujące:

„Słuchać, będzie brać kocica, utłuc i przykładać do pleców na chory; a roman dać mu na breuch.“ Poczem przyrzekł, że znów przybędzie i odjechał.

Babina niedomyśliwszy się, że doktor chciał mówić gorczyce, więc pomimo, że tal jej było domowej kocicy, bo dobra była na myszy, lecz że o męża tem więcej jej chodziło, pochwyliła kocicę, utłukła w stępie i obłożyła plecy choremu. Zamiast zaś zgotować umianku i dać choremu pić, poszła po chmotra, któremu było na imię Roman i nagła, aby się układał na brzuch chorego, bo doktor polecił i zapewnił, że ozdrowieje.

Po kilku godzinach przybywa znów doktor i patrzy, a tu chmotr Roman leży w poprzecz na brzuchu chorego i gniecie go niby zmorem, że już chory ledwie dysza. Przerazony tem widokiem, krzyczy w gniewie na wieśniaczkę:

„Herr Gott! co ty robisz?“

„Nie panie doktor, to nie kot, tylko nasza kocica!“

„Aber szwernut! na co ten klopa?“ krzyczy dalej doktor, pokazując na Romana.

„Przepraszam, bo ich nie kopa, tylko jeden chmotr Roman; to chyba okulary pana do tóra są za bardzo powiększające.“ mówiła znów zdziwiona wieśniaczka.

Doktor zaś będąc już zniercierpliwiony, złapał w gniewie za nogi Romana i zrzucił na ziemię, a potem odwiązawszy zawinięcie i widząc kocicę na plecach chorego, z tem większym przerażeniem znów krzyzał:

„Glupi baba! na co ten mays?“

„Ale niechże pan doktor przecie mi wierzy, bo to ani nie kot, ani mays, tylko nasza kocica; przecież wszystko uczyniłam podług zlecenia.“ odrzekła znów kobiecina.

Widząc doktor że z wieśniaczką nie przyjdzie do końca, przyprowadził na tłómacza nau zyciela, który jej dopowiedział wszystko wyjaśnił, a doktor na nowo lekarstwo polecił, które chłopu skutoczniejsze było, jak kocica i chmotr Roman, gdyż zaniedługo wrócił do zdrowia.

(Nadesłano.)

Fryburskie 15 frankowe losy z roku 1860. Najblisze ciągnięcie dnia 15-go kwietnia. Przeciwno stracie kursu wynoszącej przy wylosowaniu około 15 marek na sztuce zabezpiecza dom bankowy Karola Neuburgera, Berlin Französischestrasse 13 za premiją 50 fen. od szt ki

Kurs pieniężny.

Za Rubla płacą - - - - 1 M. 81¹/₂ fen.
Za Guldena - - - - - 1 „ 59¹/₂ „

Całkowita wyprzedaż! **L. BERNSTEIN** Bytom, ul. dworca kolei żelaznej (Bahnhofstr.) poleca swój wielki skład pięknych i dobrze leżących ubiorów dla chłopców, już od 9 młk. w skutek przeprowadzenia się, zmuszony wyprzedać. **Całkowita wyprzedaż!**

Deski, blochy, balki,

jako też inne gatunki drzewa do budowy potrzebne i stósowne, również

trociny i drzewo na opał

poleca po najtańszych cenach

GOLDSTEIN'A pila parowa

w BYTOMIU, (Beuthen O./S.)

(Nadesłano).

Tak liczne wyleczenia, które osiągnęła moja familia przez Ringelhardta-Glöcknera ciągnący i gojący plaster*) zobowiązuje mnie wszystkim podobnie cierpiącym, aby go bardzo polecić. Ja sam miałem na prawej ręce najprzód znak czerwony, z którego został w krótkim czasie z wielkim bólem wrzód, a który tenże plaster wnet wygoił. Dla moich bolących nóg stał się ten plaster i niezbędnym. Moim dzieciom także wyświadczył ów plaster wielkie usługi, a przedewszystkiem moją córeczką 3 lata mającą, dostała po całym ciele wyrzuty (skrofuliczne) które bez czego innego gruntownie tymże plastrzem wyleczoną została. Niechże więc plaster Ringelhardta-Glöcknera w każdej famili używany będzie. Lipsk, Neukirchof 24 H. III. dn. 22-go sierpnia 1885.

Bernhardt Gasper.

*) Środek ten leczniczy opatrzony jest tą oto marką ochronną.

Pudełko kosztuje 25 do 50 fen. wraz ze sposobem użycia w obydwóch aptekach w Bytomiu, jako też w aptece w Królewskiej Hucie, Lipinach, Biskupicach, Gliwicach, Katowicach, Mysłowicach, Wirku, Tarnowicach, Toście, Orzeszu, Rybniku, Pszczynie, Mikotowie, Raciborzu, Katscher, Bauerwice, Leobszycach, Nowemście G.-Śl., Ziegenhals, Nysie, Krapkowicach, Opolu i Lublinicach. Świadectwa leżą do przejrzenia. NB. Marka ochronna strzeże od naśladowania plastra.

HAMBURGSKO-AMERYKAŃSKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE ŻEGLUGI PAROWEJ.

Bezpośrednia komunikacja pocztowa pomiędzy Hamburgiem a Nowym Yorkiem w każdą środę i niedzielę, pomiędzy Havrem a Nowym Yorkiem w każdy wtorek, pomiędzy Szczecinem a Nowym Yorkiem co 2 tygodnie, pomiędzy Hamburgiem a Indiami Zach. 3 razy miesięcznie, pomiędzy Hamburgiem a Meksykiem raz w miesiąc.

Parowce pocztowe tego Towarzystwa podają bardzo dobrą sposobność do podróżowania w kajutach i w środkowych przedziałach; utrzymanie w czasie podróży jest znakomite.

Blizszych wiadomości udzieli A. Piekorski w Wielk. Strzelcach (Gr. Strehlitz).

Post-Bestellungs-Formular.

pro II. Quartal 1887 bestellt.

Herr

Exemplare	Benennung der Zeitung.	Abonaments-Termin.		Abonaments-Betrag.	
		M.	S.	M.	S.
1	„Opiekun Katolicki“ früher „Gazeta Górnoślązka.“ (Zeitungs-Preisliste pro 1887 13 Nachtrag.)	1/4	jährlich	1	

QUITTUNG.

Obige richtig bezahlt. heute den..... ten..... 1887. Kaiserliches Post-Amt

Polecam:

najlepszy twardy cukier bez nappie-ru wazonny funt - - - 0,28 M
najpiękniejszą białą tarynę 0,26 „
Domingo kawę paloną - 1,10 „
Java kawę - - - - - 1,20 „
Perl kawę - - - - - 1,20 „
Cygorys żółta, zieloną i czerwoną ciężką paczkę 0,15 „
Mydło, dobrze suche, wazone - - - - - 0,30 „
mydło II. gat. - - - - - 0,25 „
najlepsza soda - - - - - 0,6 „
najlep. krochmal ryż - - 0,25 „
Presowkę - - - - - 1,- „
dobre cygara po różn. cenach,
petryoli amerykański - - 0,14 „
Rzetelna waga, dobry towar, oraz skora usługa. Proszę o łaskawe względy.

Henryk Kriest

w Bytomiu, G. Ś. (Beuthen O./S.)
naprzeciw starego katolickiego kościoła farnego.

Pół stodoły

ma do najęcia

M. Rogulla

na Rozbarku.

Skład trumien,

od największych do najmniejszych mam zawsze tanio na składzie.

Przy tej sposobności polecam Szanownej Publiczności mój warsztat stolarski przy budowlach itp. Skora i rzetelna usługa.

Robert Hensel,

w Bytomiu, ulica Kościelna 3.

Uczniowie,

znajdą stancją i stół, czyli dobrą pensją przy rodzicielskiej pieczy i pielęgnacji, za tanią cenę. Gdzie? dowiedzieć się można w ekspedycji

„Opiekuna Katolickiego“

Bytom. Ul. Dyngos Nr. 27.

!Na post!

Polecam po najtańszych cenach Emmenbalski ser szwajcarski, Monachijski ser śmietankowy i różne gatunki serów domowych.

Żywe i świeże

ryby. Wszelkie gatunki ryb wędzonych i marynowanych,

jak i najrozmaitsze owoce i delikatesy!

Max Bulski.

Bytom ul. Gliwicka N. 13

Pewne Wyleczenie

wszystkich cierpień, gruźlicy, darcie w kościach, nabrzmiałych gruźlicy, fistuly, zaszczepione rany i liszaje. Pomoc natychmiastowa i nieszkodliwa. Broszury itp. darmo

A. Schömann. Schötmar. (Lippe.)

a) Maschinen-Ingenieur-Schule
b) Werkmeister-Schule.
Vorunterricht frei.

Niemiecki likier

„BENEDICTINE“

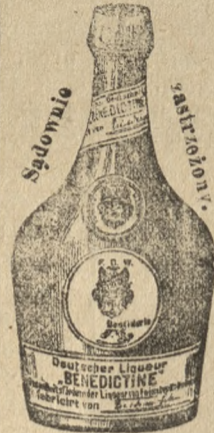
z destylarni fabrykanta

Friedrich Jahn

założona w 1842 r.

Waldenburg w Śląsku,

Wpływający na zdrowie likier, z najdelikatniejszych ziół.

Trzeba na to zważać, aby na każdej flasce była marka ochronna i czterokąciasta etykieta z podobieństwem fabrykanta. — Ten wyborny likier niemiecki „Benedictine“ z najszlachetniejszych, a wpływających na zdrowie całego organizmu, wzmacniającego i jego czynności leko drażnią. Ziota i rośliny zestawione są tak jak przy każdej flasce załączone

świadczenia wykazują — ludzi fachowych i przysięgłych sąd. chemików pp. dr. C. Bischoff, dr. Hans Br. Eckebusch w Berlinie podskane i potwierdzone, że tenże likier w jego zestawieniu prawie odpowiada likierowi „Benedictiner“ i wyrowywa całkiem tym samym skutkiem. Tenże wyborny niemiecki likier „Benedictine“ jest jedynie do dostania w niżej podanych składach: 1/2 litr. Flaszka 4,50 M., 1/4 l. 2,25 i 1/4 litr 1,25 M. — W Bytomiu ma Gustaw Cohn.

Polecam Szanownej Publiczności łaskawym względem moją

FABRYKĘ CYGAR

ofiarująca w wyborny towar — Kto bowiem komuś zrobić zamysła prezent z dobrych a taniach cygar, niech przybędzie, a przekona się o prawdzie.

Przy tej sposobności zwracam uwagę Pa. om Ob. rzysto na moje tanie, a znakomite cygara.

Józef Fielauf, fabryka cygar

w Bytomiu (Beuthen O./S.) ul. Koleji żelaznej 7.

Baugewerk-, Maschinen- und Mühlenbau-Schule

Neustadt in Mecklenburg. Auskunft durch den Director Jentzen.

Szanownej Publiczności Bytomia i okolicy polecamy nasz wielki skład gotowych

ubiorów dla mężczyzn i chłopców

różnego gatunku po przystępnych cenach. — Zamówienia według miary wykonywają się jak najakuratniej w naszej własnej pracowni w domu, tanio. Prosząc o uwzględnienie, przyrzekamy rzetelną usługę

Bracia Kober w Bytomiu, (Beuthen O./S.)

Rynek Nr. 4. dom po stronie ratusza.

Franc. Letzel

w Bytomiu, Ul. dyngos przy Bulewarze Nr. 32. poleca, żelazo walcowane, żelazne szyny do budowy i na koła, żelazne garnce i piece, jak i wszelkie sprzęty i naczynia blaszane dla kuchni oraz gospodarstwa, w najlepszych gatunkach i po najtańszych cenach.

Franc. Letzel Bytom, przy Bulewarze.

Wielki skład

TRUMIEN

od największych do najmniejszych i od najdroższych do najtańszych, ma zawsze na składzie Józef Rotter.

Skora i rzetelna usługa.

Pierwszy stolarz przy farze.

Wielki skład

Kto się leka paralizu.

lub też na takowy zapadał albo cierpi kongest-oye, zawrót, nierzównowagi, bezsenność, resp. rozdrążnienie nerwowe, niech postawi się o broszurę: „Über Schlag-Anlage vom Verfasser, chem. Landw. Battalion arzt Rtm. Weismann in Vilsbiburg, Bayern, kto-ż, przesyła bezpłatnie i franco.